

Leto VI.

V Ljubljani, 16. julija 1910.

Štev. 7.

Dr. B.:

Jetika v otroških letih.

Jetika ali tuberkuloza je v otroških letih izredno pogosta. Pojavlja se kot pljučna ali kostna jetika ali pa se loti le posameznih delov otroškega telesa, n. pr. členkov, kože, žlez itd. Nekatera tuberkulozna obolenja, kakor vnetje možganske opne, se pojavljajo po pretežni večini le v otroški dobi. In slednjič tudi tako razširjena skrofuloza kože in žlez.

Jetiko provzroča silno majhen, prostemu očesu neviden životvor, bacil tuberkuloze, ki se na vse mogoče načine lahko vrine v človeško telo, n. pr. po sopilih, prebavilih, skozi kožo itd. Glavni razširjevalec bacilov tuberkuloze je jetični človek, in sicer izločuje bacile ponajveč s pljunki.

Jetika se ne podeduje, temveč otrok oboli, ker se je okužil. Zaradi tega pri naši mladini v premnogih slučajih lahko preprečimo razvoj jetike. Skrbno jo moramo varovati okužbe.

V prvem letu starosti se moramo ozirati predvsem na ozko dotiko z babico, materjo in pestunjo. Kako lahko je ena teh jetična in prenese svojo bolezen na otroka. Ravno tako jo prenašajo drugi ljudje, ki poljubljajo otroka in ga pritiskajo k sebi. Nikdar več v svojem življenju ni človek tako zelo izpostavljen takoimenovani okužbi po kapljicah, kakor v prvem letu svoje starosti.

Pozneje igrajo važno vlogo različne otroške razvade. Otroci lazijo in se igrajo po tleh in valjajo celo svoje jestvine po prahu. V prahu pa se bacili tuberkuloze najtrdovratneje drže. Tako se otrok posredno ali neposredno okuži s prahom. Ravno tako opasna je takoiimenovana okužba po nesnagi (Schmutz- und Schmierinfektion), ki provzroča jetiko pa tudi mnoge druge otroške bolezni.

Ko je otrok nekoliko dorastel in je začel hoditi v šolo, pride zopet okuženje od osebe do osebe v poštev. Od prijateljev in sošolcev, ki kašljajo, na katere pa nihče ne pazi, se naleze otrok jetike.

Če hočemo našo mladino obvarovati te strašne kuge, pa moramo paziti tudi na to, da se ojači naravna odporna sila, ki jo ima vsak človek in ki ga ščiti pred boleznimi. Dajmo otrokom zdravo, tečno hrano, navajajmo jih na zrak, krepiamo jim telo s telovadskimi vajami in primernimi športi. Velike važnosti je tudi zdravju primerna obleka. Slednjič moramo gledati na to, da se nikjer v obližju otrok ne nabira prah in ž njim zalega bacilov. Otroška soba naj bo kolikor mogoče priprosta, brez blazin in preprog, oprava gladka in svetlo pleskana, da se nikjer ne more nabirati prah, tla iz trdega lesa ali še bolje preprežena z linolejem, ki se da temeljito pomiti.

Kdor se zanima za te, za blagostanje naše mladine tako važne zadeve, temu priporočamo knjižico »**Kako obvarujemo našo deco jetike?**«, ki jo je izdalo »Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih«. Dobiti jo je za ceno 40 v. v slovenskih knjigarnah. Knjižica je v prvi vrsti namenjena našim ženam in materam, ki iz nje lahko posnamejo marsikak koristen nasvet glede odgoje otrok v obče.

MAKSIM GASPARI:

Kresna pesem.

Noč je zvezde posejala
po planinah in bregovih,
sam grem, kot sem nekdaj hodil
po dolinah in vrtovih.

Kjer si ti te kresne ure,
naj ti noč da sreče svoje,
tvoje misli naj poljubi,
svoje pesmi naj ti poje!

Zahtevajte cikorijo

C. F. GOLAR:

Muhasta Tončka.

Lice ji je bilo razpaljeno in dva biserna curka sta se vila iz njenih rjavih, kot žamet se blestečih oči. Sedela je na stolu konec mize in z rokami se je tolkla po kolenih ter cep-tala z nogami, da je prah vstajal iz špranj po podu.

»Ne, ne, ne! Ne maram ga, ne, če se prav na glavo posta-vite. Da veste! Tomaža nikoli! Ne vem, zakaj ste tako čudni, da mi ravno tega dedca silite, tega črnega kosmača.«

Primoževa Tončka se je hudovala tako nad svojo materjo, suho ženico, ki je sedela njej nasproti za mizo in ježno gledala hčer s sivimi, bodečimi očmi.

»Čudna, zakaj sem čudna! Ali zato, ker ti želim sreče? Tomaž ima lepo zidano hišo, najlepšo v vsej vasi, ima dosti de-narja, in star tudi ni. Ti si čudna, da se ga braniš. Ah, to vem, Kožranova Katra, ali pa Joštova Micka, ali Tilnova Rezka, vsaka bi si vse prste oblizala, če bi le prašal za njo. Ti si pa tako neumna, da jim vse verješ, ako govore proti tebi zoper Tomaža.«

»Nak, nak, jaz ga nočem, pa ga ne vzamem, če se na glavo postavite! Veste, da ne!«

»Vzameš ga, vzameš! Jaz ti povem, da ga vzameš. Popoldne pride v vas, glej, da boš prijazna ž njim.«

Kako lepo je sijalo solnce, kako so se svetili vrtovi in rože, in kako je bilo jasno nebo! Vrag te vzemi, solnce, kako si lepo!

In Tomaž je prišel v svate k Primožu. Njegov bratranec, dolgi Janez, je prišel ž njim. Oba sta bila rjava in črna, pa Tomaž je bil še grši. Obraz mu je bil kozav, oh, kako se je Tončka smejala temu obrazu!

»Kakor bi vrag mlatil grah po njem!«

Tako je vzkliknila, ko ga je zagledala. Stala je na straži in se skrivala za jablano na vrtu. Ko pa sta prišla snubca, je izginila. Zbežala je v gozd, in ni je bilo na spregled do noči.

Svata, Tomaž in Janez, pa sta sedela pri Primoževki in se dolgočasno ozirala na duri in skozi okna, kdaj se prikaže Tončka.

In za čudo! Drugi dan je bilo!

»Da ne boste vedno jokali in vpili nad manoj, ga pa vzamem,« je dejala materi.

v korist Družbe sv. Cirila in Metoda!

»Hvala Bogu in sveti Katarini, da te je vendar srečala pamet!« je veselo vzkliknila mati.

A drugo nedeljo je videla Tončka svojega ženina v cerkvi, in ko je prišla domov, je jokala od jeze in sramote.

»Nak, nak, veste, da ga ne vzamem! Grd je kot spaka! Uh! Ne maram ga, rajši grem takoj beračit!«

»Kaj se naenkrat spomniš! Seveda ga boš vzela! Obleko sem ti že kupila, danes teden boš na oklicih! Kaj pa misliš!?« In Tončka je jokala, da bi si izjokala skoraj oči.

»Ali ga boš vzela, ali ne? Pa zakaj bi te izpraševala?«

In naslednjega dne je bila Tončka zopet pri volji, da vzame Tomaža.

»Vzela ga bom, pa kaj me potem briga! Samo, da bo mir v hiši in ne bo mati venomer nad mano.«

In tako je bilo ves čas do poroke.

»Ne, ne, za ves svet ga ne vzamem,« je trdila in se jokala zjutraj. A zvečer, ko je vsa trudna sedela z materjo pri večerji, je bila zopet pripravljena vzeti Tomaža in postati gospodinja bogate njegove domačije.

»Vidiš, kako moraš trdo delati doma. Ko boš Tomaževa, ti pa ne bo treba.«

In tako je prišel dan poroke. Tomaž je nabral dvanajst voz svatov, in vriskali so in godli vso pot do cerkve. A nevesta Tončka je bila žalostna in razmišljena in ni vso pot govorila.

In pred altarjem, ko ji je segel Tomaž v roke in se je ozrla v njegov kozavi obraz, je kar zadrhtela. A zdaj ni utegnila misliti, zakaj župnik je že ovijal njeno roko s štolo.

»Ali vzameš Tomaža Bračona v sveti zakon?«

In tedaj se je Tončka zdramila in se zasmejala:

»Ne, ne, ne!«

Župnik je osupnil in jo vprašal še enkrat.

»Nak!« je ponovila nevesta Tončka.

Ženina in svate, vseh je bilo sram, toda niso si vedeli pomagati.

Župnik je zmajal s pleči in odšel v zakristijo, a svatje iz cerkve.

»Dekle, dekle, tako te imam rad, vse bi ti bil dal rad, v mojem srcu in na mojem domu bi bila kraljevala, pa mi na-praviš tako sramoto!« je jadikoval ženin in iz oči mu je spol-znila solza.

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

Sedaj šele se je Tončka zavedla svojega dejanja. Vsa prestrašena se je ozrla v Tomaža in zasmilil se ji je v dno duše. Kakor svetel žarek jo je obšlo spoznanje, da se je vedla kakor razvajen, neumen otrok. »Zakaj sem žalila in javno pred vsem svetom zasramovala tega blagega moža?« se je vpraševala vsa obupana in skesana. »Obraza res ni lepega, njegovo srce pa je mehko, plemenito in ljubi me kakor nihče drugi na svetu. Bogatinke so mu bile na razpolago, a on je izvolil mene, siroto. Kako naj to popravim, kako izbrišem?« je zdihovala sama pri sebi.

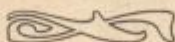
In krčevito se je oklenila Tomaževe roke ter zaprosila:

»Pojdiva nazaj v cerkev, zmedlo se mi je, kâli, daj, da popravim hudo žalitev, ki sem ti jo prizadejala. Saj te imam rada in ti bom dobra, zvesta žena!«

In tako je postala Tončka vendarle Tomaževa žena. Svatba je bila zelo vesela. Ženin je hitro pozabil neprijetni dogodek v cerkvi, saj je bila sedaj Tončka njegova prava žena. Pa kako lepa je bila! In kako prijazna! Ves čas je sedela poleg Tomaža in mu pripovedovala, da mu bo pridna in dobra gospodinja in bo gotovo zadovoljen ž njo.

*

Tončka je izpolnila, kar je obetala. Čim bolj je spoznala svojega moža, tem rajša ga je imela. In čez leto dni je šel Janez za botra, krstili so malega Tomažka. In tedaj je bila na Tomaževini sreča popolna.

MAKSIM GASPARI:

Ani.

In danes je svet Jakob,
a jutri tvoj god, Ana, —
po zemlji hodi vročina,
od solnca gorj poljana.

Pod nebom visoko, visoko
oblaki gredó in molčé,
v planinah pa sive daljave,
kot misli pozabljene spé.

Da vi bi, spomini, tako
molčali, kot oblaki beli,
kot sive daljave spali,
umrli in nič več živeli!

Zahtevajte Zvezdno cikorijo!

JOS. PREMK:

Ded Klemen.

 vsej vasi Zabreznici ga poznajo — strica Klemena, in prav nič se ne zlažem, ako povem, da je spolnil lansko leto pred Božičem triindevetdeset let. Ampak stric Klemen, kakor mu pravijo vsi v Zabreznici, je še vedno korenita: vsako nedeljo gre k prvi maši, tudi gori pod Stol gre še po listje ali drva in ob praznikih si ga privoščijo včasih čez mero. Drugače pa sedi doma za pečjo, komolce uprte ob kolena in obraz med pestmi, da je še bolj zguban, kakor v resnici. Upognjen je sicer že zelo, toda na temenu ima še par dolgih, kakor predivo rumenkanstih las in kadar pripoveduje v krčmi ali doma, kako je bilo včasih in kako je sedaj, si jih večkrat pogladi, kakor da se boji, da mu ne izpadejo iz glave spomini, ki jih ima toliko ... toliko ...

Ko sem se naselil tu v Zabreznici, sem zvedel takoj, da imam za soseda strica Klemena, ki je znan po treh farah in še dalje, ker povedati vam ve stric Klemen, da bi ga človek lahko poslušal dan na dan.

In radovednost me je gnala, da sem šel k sosedu, Klemenovemu sinu, ki je že tudi si volas in bo skoraj prepustil posestvo svojemu sinu, ki ima že tudi sinove — rečem vam, toliko jih je pri Klemenovih, da je skoraj vsak teden katerega god — cela pratika.

»Bog daj dobro«, pozdravim v veži gospodinjo, ki je mešala pri ognjišču nekaj v sajastem loncu — »ali so stric Klemen doma?« — poprašam.

Pogleda me malo začudeno, nezaupno; gotovo si nič dobrega ne misli, ker ni me še videla nikoli, a jaz pristopim in govorim o vsem mogočem ... pripovedujem, da ostanem v Zabreznici in več takih stvari, da se gospodinji naposled razjasni obraz in me spremi celo v hišo, kjer sedi za pečjo — ded Klemen.

»Tukajle bi vas tale gospod rad videl in govoril z vami,« pravi dedu in pokaže name.

Ded Klemen pomežikne, kakor da se mu blešči, povzdigne glavo in potegne s palcem in kazalcem preko ustnic.

»Kaj bo pa novega?« prša še s precej močnim glasom.

A ko mu povem, kako in kaj in precej glasno moram govoriti, ker ded Klemen je tudi že nekoliko gluha, zadovoljno prikima.

Zahtevajte cikorijo

»Zakaj pa ne sedete?« pravi — »semle k peči sedite, kjer je toplo. Zunaj je mraz, kaj ne — gorenjska piše sem čez Stol. E pa sedaj ni nič, včasih, da bi videli, to so bile zime, da je človeku kar slina zamrznila.«

»Kaj pa, ded, ali ste bili tudi kaj pri vojaki?« ga prašam.

»O, to se ve, da sem bil! Oseminštiridesetega leta, pa sem jo srečno odnesel: tak sem prišel, kot sem odšel, še zob mi ni manjkal. O, sedaj ni tistih več dosti, redki so redki, vam pravim, kakor bele vrane — pa tudi jaz bom šel! Če bom še letošnjo zimo, pa bo dobro!«

»Kaj pa Prešerna, ali ste ga poznali? Tako sem slišal, da ste ga!« napeljem počasi pogovor.

»Katerega Prešerna? Ali tistega tamle iz Vrbe? O, tistega sem pa poznal. Kakih trideset let sem moral imeti, ko so pravili, da je umrl doli v Kranju. Ampak že prej sem ga večkrat videl, meni se je zdel, kako bi rekel — nekoliko čuden človek!«

»Zakaj?«

»I, no! So dejali, da na Boga ne drži bogvekaj in da piše bojda take stvari, ki so mladini v kvar. Dolge lase je nosil in precej trebušast je bil in ne baš velik. Tisti, ki stoji zdaj v Ljubljani, mu ni bogve kako podoben, saj meni se tako zdi! Morda so ga pa drugi le bolje poznali, jaz sem že star, se slabo spominjam, ampak, kolikor sem jaz videl in jaz vem, je tako kot sem povedal. In tudi njegovi dve sestri sem dobro poznal, tukajle gori, vidite, stoji Trpinčeva kajža, tu gori sta stanovali in tudi umrli. Ena je bila bojda kuharica tam nekje na Koroškem, druga pa pri bratu, in večkrat mi je dejala, da ni vreden take časti, kot jo uživa. Jaz ne vem, kako in kaj, ampak ona je dejala, Bog ji daj nebesa, da je pisal kvantarske pesmi in da jih je ona cel šop zažgala. Tako mi je pripovedovala, ali je lagala, ne vem, mislim, da ne, pobožna je bila in tako bolj majhno in čokato ženišče.«

Nato je ded Klemen umolknil, se popraskal za ušesi in pričel pripovedovati o svojem očetu, ki je doživel isto starost, bil štirikrat na Stolu in umrl sede za pečjo, da nikdo ni vedel, ne kdaj, ne kako ...

Pismo »Slovenski Gospodinja.«

Cenjene tovarišice Slovenke!

Že pol leta prejemo novo oblečeno in izpremenjeno »Slov. Gospodinja.« Izraziti moram toplo zahvalo in zadovoljnost o njej. Potrdite mi, drage Slovenke, da Vam mora ugajati, ker nam je došla tako praktična, da si je bolje misliti ne moremo. Nisem se še spomnila, da bi zastavila pero ter pisala o njej, sedaj me pa prisili ona sama. Ne samo o njenej lepoti, pač pa tudi o njenem pomenu hočem malenkost izraziti.

Kaj lepšega si more misliti zavedna Slovenka, kakor samostojen ženski list. Ona nas obiskuje vsak mesec ter nam pri naša mnogo zabavnega in koristnega za naše, do sedaj tako zaprto življenje. Ona se spominja težke dolžnosti matere, ona nam daje pouka o raznih, za nas tudi neznanih rečeh. Vsak se hoče in se mora učiti, ako hoče kaj znati in veljati. Tudi ženstvo potrebuje pouka, da more nastopiti v svetu, ki je danes tako vse drugačen, kakor je bil nekdane čase. Kaj si moreš še misliti družega, kakor da te uči, kako moraš složno delovati s svojimi tovarišicami ter se zavedati, da tudi v ženstvu mora biti napredek, ako hočemo doseči svoj cilj. Ne oziraj se na to, da slišiš večkrat izustiti: kaj bode ženska, ona ne zmore ničesar na svet! Toda to ni resnica. Dobro in zavedne žene in matere so najkrepkejša opora vsakemu narodu. In vendar se najde mnogo možkih, ki gledajo z nekim dostojanstvom doli na nas. Drage Slovenke, branimo se, kakor se moremo same! Ne strašimo se, vse, vse storimo z združenimi močmi. Pa vendar ne s silo, ne, z mečem se ne bomo bojevale. Izberimo si lepše, plemenitejše orožje; učimo se, izobrazujmo se, zanimajmo se za vse to, za kar se zanimajo naši možje, in zmaga mora biti naša. Enakopravnost med možem in ženo mora potem priti sama od sebe. Toda le v slogi, v velikem številu je moč. Samo če bomo vse Slovenke tako mislile, tako čutile in tako delovale, potem smemo pričakovati, da se naše želje uresničijo.

Kakor se zavedate, drage Slovenke, nam velika in trda skala zapira pot k skupni veljavi med moštvom in ženstvom. Ne strašimo se, temveč imejmo upanje, da tudi trdim skalam pride kamnosek do živega. Kje pa naj dobimo kamnoseka mojstra, da nam razseka skalo? Ta posel moramo izvršiti same! Vzemimo

Zahtevajte Holinsko cikorijo

v roke ena dleto, druga kladivo itd. ter delajmo z orodjem, z vso silo in močjo. Čeravno ne moremo pri par mahljajih pričakovati uspeha, vendar pa delajmo tako dolgo, da se ta skala popolnoma razruši in pokonča. Ne strašimo se potne srage, ako nas obliva po sencih, marveč delajmo neumorno, dokler si ne prislužimo tega, kar tako težko pričakujemo.

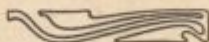
Kako lep in posnemanja vreden zgled nam daje tuje žensstvo, ki si prizadeva, da ukorenini svoj obstanek, tako, da ga ne podere noben potres. Me pa, drage tovarišice, moramo začeti polagoma, da zasujemo brezdnno, ki nam zapira stezo k boljši bodočnosti. Zato posnemajmo dobre zglede žensk drugih narodov!

Tudi najhujšega zločinca doleti včasih sreča, da more priti na sveži zrak in ga obsijejo solnčni žarki. Ženske nismo nikake zločinke, temveč hočemo biti pomočnice, enakopravne in enakovredne tovarišice svojih mož; zato pač smemo upati in pričakovati, da nas prej ali slej obsije solnce svobode ter dosežemo iste družbene in državljanske pravice, kakor jih imajo moški.

Pri sklepu pa ne smem pozabiti iznova omeniti naše vrle učiteljice in voditeljice »Slovenske Gospodinje.« Ona nam kaže gladko pot k boljši bodočnosti. Da pa jej nekoliko pokažemo, da uvažujemo njene dobre svete, je nikar ne metajmo proč, ko jo prečitamo, nego hranimo vseh dvanajst številčk ter si ob koncu leta dajmo napraviti lepo knjigo, ki nas bode spominjala, kaj smo storile za svoj kulturni in socialni napredek.

To jej bodi malo zadoščenje za njeno neutrudno delovanje. To naj bode moja zahvala, ki sem jo namenila njej sami. Ve pa, drage Slovenke, sprejmite pozdrav od svoje tovarišice

Marije Veselove.

Ustanovljeno 1832

Priznано najboljšе oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

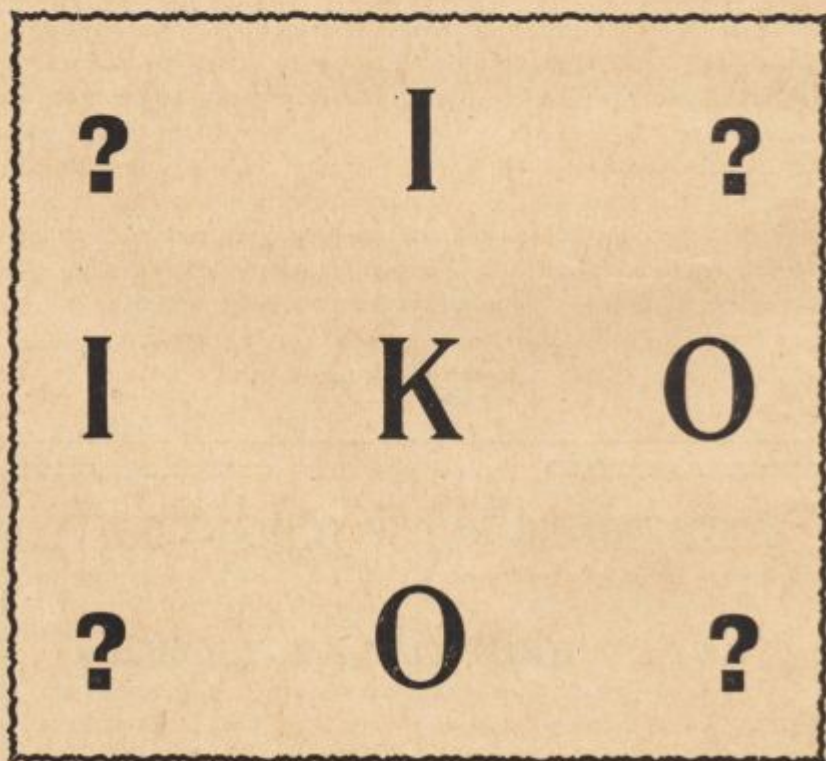
ADOLF HAUPTMANN, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov. Ilustr. ceniki se dōbe brezplačno.

ki se prodaja v korist narodnih društev!

Take so nemške firme!

Firma Kathreiner v Berolinu-Monakovem je razpisala ceno 50.000 mark aviatiku, ki bi prvi preletel progo Berolin-Monakovo. Stavi pa tele pogoje: aviatik mora biti Nemec, aeroplan mora biti konstruiran od Nemca in v vseh svojih delih na Nemškem izdelan. — Nimamo nazadnje nič proti temu, če nemška firma tako ekskluzivno postopa: to je njena pravica, toda tudi mi imamo ne le pravico, temveč tudi dolžnost, da se vprašamo pri nakupu blaga, recimo ravno pri nakupu sladne kave in kavne primesi: Ali je to blago slovanskega izvora, ali so delavci slovanskega pokolenja, ali je podjetje sploh slovansko? — Kakor znano, imamo ravno za sladno kavo in kavno primes v zadnjem času izborna domačo tovarno, lahko torej z mirnim srcem preziramo take ekskluzivno prusko-bavarske firme, kakor je Kathreiner itd.

• RAZNOTEROSTI •

25letnica Družbe sv. Cirila in Metoda. Dne 3. julija t. l. je praznovala naša Družba sv. Cirila in Metoda 25letnico svojega blagega in uspehov bogatega delovanja za reševanje slovenske mladine ob mejah nemških in italijanskih ter po mešanih jezikovnih krajih. Na tisoče slovenskih otrok je že otela naša Družba sv. Cirila in Metoda, da se niso potopili v nemštvo ali italijanstvu ter jih je ohranila slovenstvu. Žalostno je, da si moramo Slovenci sami zidati in vzdrževati šole ter si moramo sami plačevati učitelje, namesto da bi nam jih plačevala in vzdrževala država. Slovenci plačujejo davke, služijo v vojski ter se žrtvujejo za državo ravno tako, kakor Nemci in Italijani; toda Nemci in Italijani, ki so bogati, dobe vse, revni Slovenci pa ničesar. Ako bi se sami ne branili in ne reševali, bi nam tujci že davno vzeli jezik in narodnost. Že 25 let žrtvujejo Slovenci ogromne svote za slovenske šole, ki jih ustanavlja, zida in vzdržuje Družba sv. Cirila in Metoda namesto države! Največ dela in žrtvuje za to narodno prekorigo Družbo naše zavedno ženstvo. V zgodovini našega naroda ostane delovanje ženstva zapisano za veke neizbrisno.

Delavke — ponoči. Kakor v Nemčiji, Belgiji, Danski, Francoski, Španski, Angliji, Italiji, Luxenburgu, na Nizozemskem, Portugalskem in Švicarskem, je sedaj tudi na Švedskem prepovedano ženskam delati ponoči v tovarnah, rudnikih in obrtnih podjetjih. Ženske morajo imeti nepretrgoma počitek najmanj 11 ur, t. j. od osmih zvečer do sedmih zjutraj. Seveda se ta zakon ne tiče dela, ki ga opravljajo ženske doma. Tudi v Avstriji se dela na to, da se prepove nočno delo žensk in bo ta zakon stopil v veljavo 1. jan. 1911, če bo do takrat v parlamentu sprejet in potrjen.

Listnica uredništva.

Ga. Lija v Metliki. Ustrezaje Vaši želji, priobčujemo vse stanove po činovnih razredih. Če Vam kaj ni jasno, radi damo novih pojasnil. Poslanih 5 K izročimo Družbi sv. Cirila in Metoda.

Činovni razredi in plače državnih uradnikov.

1. činovni razred: Ministrski predsednik (p. 24.000 K, d. 28.000 K).

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

II. činovni razred: Ministri, prvi predsedniki najvišjega sodnega dvora, najvišjega računskega dvora, upravnega sodnega dvora in držav. sodišča (p. 20.000 K, d. 20.000 K).

III. činovni razred: Predsednika najvišjega sodn. dvora in upravnega sodnega dvora, cesarski namestniki, višji dež. sod. predsedniki (p. 16.000 K, d. 4000—24.000 K).

IV. činovni razred: Sekcijski šefi (oddelni načelniki) ministerstev, senatni predsednik in generalni prokurator najviš. sod. dvora, podpredsednik najviš. računskega dvora, senatni predsednik upravnega sod. dvora, deželni predsedniki, policijski predsednik na Dunaju, cesarskega namestnika in finančnega predsednika namestnik na Dunaju, v Pragi in Lvovu, generalni ravnatelj tobačne režije (p. 14.000, d. 4000—6000 K).

V. činovni razred: Ministerjalni in dvorni svetniki, gener. advokat najvišjega sodnega dvora, zapisnikarji gosposke zbornice, centralni obrtni nadzornik, predsedniki stat. centr., kom. in pomor. sanitet. urada, podpredsedniki dež. šol. svetov na Dunaju, v Pragi in Lvovu, centralni ravnatelj c. kr. šol. zaloge knjig, ravnatelj pošt. hranilnice, načelniki rudarskih uradov, polic. ravnatelj v Pragi in v Trstu, viš. dež. sod. podpredsedniki, dežel. sod. predsedniki, trgov. sod. predsednik na Dunaju, ravnatelj državne tiskarne in norm. sodomer, komisije, generalni inspektor kaznilnic (p. 10.000—12.000 K, a. d. 800—2000 K).

VI. činovni razred: Sekcijski svetniki, šefredaktor »Wiener Zeitung-e«, ces. namestniški in deželno-vladni svetniki, deželni zdravstveni referent, višji rudarski in višji stavbeni svetniki, deželni šolski nadzorniki, profesorji univerz in tehnik, agronomnih, rudarskih akademičnih in akademij umetnosti, višji policijski svetniki, viš. pošt. ravnatelji, viš. pošt. svetniki, viš. gozdarski svetniki, viš. dež. sod. svetniki, viš. drž. pravdniki, predsedniki okrož. sodišč (p. 6400—8000 K, a. d. 640—1600 K).

VII. činovni razred: Ministerjalni in dvorni tajniki, stavbeni svetniki, okrajni glavarji, policijski svetniki, izredni profesorji visokih šol, deželni kulturni nadzorniki, rud. in gozd. svetniki, dež. sod. svetniki, fin. svetniki, fin. višji nadzornik, blagajn. kontrolorji, višji ravnatelji pomožnih uradov (p. 4800—6000 K, a. d. 560—1400 K).

VIII. činovni razred: Minist. tajniški namestniki, ces. namest. in dež. vladni tajniki, dež. živinozdravniki, polic. viš. komisariji, viš. inženjerji, pošt. tajniki, viš. pošt. komisariji, gozdar. nadzorniki, gozdarji, rač. svetniki, drž. pravdnika namestniki, ravnatelji kaznilnic, fin. tajniki, ravnatelji pomožnih uradov, vsi nadkomisarji, nadinspektorji, viš. blagajniki, sred. šol. profesorji (p. 3600—4400 K, a. d. 480—1200 K).

IX. činovni razred: Ministr. koncipisti, vsi komisariji, okr. zdravniki, blagajniki, sodomerniki (p. 2800—3200 K, a. d. 400—1000 K).

X. činovni razred: Koncipisti (razen ministrski), okrajni zdravniki, živinozdravniki, adjunkti (pristavi), oficijali (p. 2200—2600 K, a. d. 320—800 K).

XI. činovni razred: Asistentje, davčni pristavi, kancelisti, carinarji, ječarji (p. 1600—2000 K, a. d. 240—600 K).

[Opomba: p. = plača, d. = doklada, a. d. = aktivitetna (službena) doklada.]

Gdč. Fr. L. v Jazbini. Prav radi ustrezemo Vaši želji! Pošljite tudi Vi kaj, z veseljem sprejmemo, ako bo za tisk.

Gdč. K. Josè v Trstu. Da vidite, kako smo objektivni, prav radi priobčimo Vaš odgovor na pesmico gdč. Manice*. Vaša pesem se glasi:

Manici Komanovi:

Vse ljubi . . .

»Vse ljubi«, — pela si —
»se med seboj:
cvetke in solnce
in ptičji roj.«

Soglašam s Tvojim
izvajanjem,
samo nekaj
oporekati čem.

»Oj vse, vse na svetu
zaljubljeno je,
zakaj ne ljubilo
bi mlado dekle ž« . . .

Ne ljubi, oj dékle,
ker speklo se boš!
Ljubezni ne vrne
nobeden Ti mož!

Ker svet je sebičen,
in to vsak zemljan;
več dati kot vzeti,
ni nihče voljan.

In če o ljubezni,
Ti mož govori,
polovico verjemi,
vsaj pol so laži! —

Trst, 6. junija 1919.

K. Josè.

V šte. 5 »Slov. Gospodinje« letos.

Čenj. naročnikom! Ako katera c. naročnic pomotoma ne dobi kake številke lista, naj se blagovoli obrniti naravnost na »Kolinsko tovarno« v Ljubljani (ne pa na uredništvo)! Tudi denarni prispevki naj se pošiljajo na naslov tovarne. Pisma in dopise za list pa sprejema uredništvo »Sloven. Gospodinje«, Mestni trg 17.

✱ ✱

Najnoviše blago. Nizke cene.

✱ ✱

Vzorci na zahtevo pošt. prosto

NOVA TRGOVINA!

Kambriki, sateni, oksfordi, kotenina. Blago za ženske volnene obleke, najmočnejše blago za moške obleke in vse zraven spadajoče potrebščine priporoča večletni trgovski pomočnik trdke R. Miklauc

sedaj lastna **F. GABRENJA** Ljubljana
trgovina

na trgu pri Jubilejnem mostu.

Vsaka gospodinja, ki je odjemalka kolinske kavine
primesi, dobi zastonj „Slovensko gospodinjjo“!

Ceniki
zastonj in
poštulne
prosti.

*

Uhanj,
prstanj,
briljanti.

Pozor! Kdor želi imeti
dobro uro, naj zahteva z znamko
„Union“ ker te ure
so najbolj
trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana.

Delničar in zastopnik švicarskih tovarn
„Union“ v Bleu in Genevi.

Čisto platnene beljene rjuhe brez šiva.

Bombažasti in platneni ostanki.

150 cm široke čisto platnene rjuhe, 225 cm dolge, 1 komad . . . K 2-70

150 cm široke debelonitkaste čisto platnene rjuhe, 225 cm dolge, kom. . . 3-30

Oddaje se najmanj po šest komadov.

1 dvanajststotica kuhinjskih damastnih brisač, platnenih, (sivih ali
belih) 50/110 . . . 6-50

1 dvanajststotica belih batistnih žepnih robcev 45/45 . . . K 2-—, 3-—, 5-50

1 kavina garnitura, čisto platno, raznobarvno ali belo, za 6 oseb . . . K 7-—

1 kos finega belega čistega platna za srajce, 23 m, 88 cm široko . . . 19-—

40 m ostankov stanovitne barve, ki se dajo prati

v dolgostih od 3—15 m, posteljnina, kanafas, oxford, blago za obleke, tka-
nina, višnjevo tisk, blago, šifoni, kriset itd. K 18-—.

Razpošilja po poštne povzetju

Ant. Maršik, tkalec, Giesshübel št. 20 pri Nové Mesti n. M.

Veliko zahvalnih in priznalnih pisem, ki so mi došla od raznih strani, so
najboljše priporočilo in dokaz solidne postrežbe in trpežnega blaga.

Slaščičarna Bogoslav Kalaš Slaščičarna

Cesar Franc Jožefova **Ljubljana** (nasproti glavne pošte)
cesta _____ Pri Maliču

priporoča svoje slaščice, bonbone i. t. d.
Vsako naročilo se točno in solidno izvrši.

Edina

**KOLINSKA
KAVINA
PRIMES**

je
najokusnejši
in edino
pristni slovenski izdelek

Modna in športna
* trgovina *

P. MAGDIĆ, LJUBLJANA

Nasproti glavne
* pošte *

Svilnato blago, baržuni, pliši in
tenčice, svilnate vezenine, čipke,
čipkasto blago, vložki, fischus, Ja-
bots, damski ovratniki in kravate,
svilnati in baržun. trakovi, poza-
mentrija, porte, žnore, resice, kre-
pinice, krepki in flori za žalovanje.

— **Serpe** —
iz svile in čipk.

Oprava za novorojenčke,
posteljne podloge in odeje za vo-
zičke, sukanec za šivanje, pletenje
— in vezenje. —

Dišave, mila in ustna voda.
Narodne vezenine,
zastave, trakovi, znaki i.t.d.

Perilne, volnene in svilnate
— **bluze** —

spodnja krila iz batista, klota,
listra in svile, hišne halje, pred-
pasniki, vse vrste damskega pe-
rila, moderci, pasovi, rokavice,
domači čevlji, galoše, nogavice,
solnčniki, dežniki, pletene jope,
čepice in gamaše za šport, žepni
robei, kopalno perilo.

Posebni oddelek v I. nadstr. za
damske klobuke in slamnike,
oblike in vse nakitne predmete
za klobuke, pajčolani
kitničarija in delavnica za
moderniziranje klobukov
žalni klobuki vedno na skladišču.

Oddelek za gospode:
Klobuki, cilindri, slamniki in čepice.

Srajce, spodnje hlače, spalne
srajce, predprsniki, ovratniki, za-
pestnice, žepni robei, kravate, no-
gavice, rokavice, naramnice, pod-
veze, dr. Jagrovo zdravstveno pe-
rilo, dežniki, dežni plašči, galoše,
gamaše, odeje za potovanje, pa-
lice, ščetke za obleko, lase in zobe.

Za turiste:

pelerine, nahrbtniki, dokolenice,
gamaše, plezalni čevlji, vrvi, pa-
lice, cepini, dereze, aluminijeve
— posode, thermos. —

Potrebščine
za sankanje, tenis in lovce.
Sokolske potrebščine.